

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Élyben: Negyedévre . . .	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 . .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 . .			
Egészévre	20 . .			

ROSTA.

Fiume a magyar tenger gyöngye!
Ez a szóvirág ugy-e nem ismeretlen?
Fiumében mindenféle nemzetbeli népek laknak, — még magyarok is!

De az már aztán kevésbé ismert dolog, hogy Fiume egészen a — horvátoké. A horvátok legalább azt állítják, hogy így görbüljenek meg, ha ez nem igaz.

Már most megtörtént, hogy Fiume városi közgyűlése határozatot hozott a Rákóczi hamvainak hazaszállítása alkalmából és ünnepelni készül a nagy fejedelem dicső emlékezetét.

A derék horvátok fanyar képpel bele-törődtek ebbe a hazafias határozatba.

De egy mesés horvát, valami Barzies Eraznus balzsamot keresett a horvát szívek sebére. És kisütötte, hogy a horvátok méltán ünnepelhetnek, mert — Rákóczi horvát volt. Egyáltalán minden valamire való ember, aki Magyarország életében szerepelt, egytől egyig horvát volt . . .

Igazán érthetetlen, minek eresztették ki ezt a művelt horvátot a bolondok házából!

Keglevich István gróf először konyakot gyártott. Azután a kamarilla támogatásával jó áron eladta ősi kastélyát és a mikor egy sétatálcával elhagyta Kistapolcsányt, az udvaron elégette összes ősei arcképeit. Azután vasvillát ragadott és felhányta a széna boglyát . . . azaz nem is úgy! A Királyi dalszínház meg a Nemzeti Színház élére állott inténdánsnak . . . és azt hitte, hogy ez mindegy!

Most azonban Keglevich István ismét honatya és mindjárt az első ülésen feleságot dühös közbeszólónak.

De itt még nem ér véget a történet. A képviselő más szakállt ragasztott, más eszimat huzott fel és átment a remek országház másik oldalára, a hol mint a főrendiház tagja szerepelt.

Kedvesem, mi kell egyéb?

Klió nyugodtan leteheti a vésőt . . .

Kugler, a híres cukrász meghalt. Kétségtelen, hogy apró cukorköltevényeivel, édes, formás habhangulataival, harmatos nyálánkságaival halhatatlanná tette a nevét — hosszú időre.

Kugler, ez nem személynév, hanem fogalom.

Az édes száju emberiség tehát így kiált fel:

— Kugler meghalt! éljen a kugler.

És Gerbaud eltemeti hálás kegyelettel Kuglert és tovább örül annak, hogy — a kugler él! . . .

Be kár, hogy a képviselőház elnöksége

nem ilyen erős, határozott fogalom. Itt a személy áll előtérben s a személynek sem az egyénisége, hanem inkább a — párt-állása.

Pedig úgy kellene lenni, hogy a Házelnökség is fogalom legyen: a törvényhozás pártok felett álló eszmei képviselőjének változatlan, a méltóság oltáráról tusák porába le nem ráncigálható tiszta fogalma . . .

De hát hiába! nálunk bevett szokássá vált az elnöki szék körül a dulakodás . . .

Idők és emberek.

— febr. 18.

Apáink gyakran mesélték, ma élő öregek is bizonyíthatják, hogy a 48-adiki nagy idők előtt a magyar ifjuság léha, mulató, a hazával nem törődő, köcsögkalapos, idegen szellemű volt. És a szabadság hajnalán mégis megszületett a — márciusi ifjuság!

Nagy idők, nagy emberek! régi szólásmondás.

De vajjon a nagy idők teremtették-e a nagy embereket? vagy pedig a nagy emberek markoltak bele a sors kerekébe s hozták a nagy időket? Ezt jogos eldönteni.

Most Magyarország ismét rendkívüli időköt él. A nép szelleme fölébredt és követeli a nemzeti és az emberi jogokat. Követeli az anyagi jólétet és a függetlenséget. Nem okoskodik, nem törődik azzal, hogy mit szól ehhez Ausztria mit érez a Habsburgház uralgó feje, mit enged, mit nem enged a nagyhatalmi állás. A nép csak követel. Mert természetes észszel nem foghatja fel, hogy amihez nemzetnek és országnak joga, van annak elérése, megvalósítása ne a nemzet és ország akaratától, hanem idegen érdekek, hatalmak kegyelmétől függjön.

És ezzel a józan, világos, tiszta, egészséges felfogással szemközt áll a mi szerencsétlen közjogi helyzetünk, a megrögzött hagyományos merevség, a rideg osztrák szellem, a nagyhatalmi ábrándok rövidlátó katonai szelleme.

Kétségtelen tehát, hogy igaza lehet Széll Kálmánnak, ha azt állítja, hogy Magyarország talán még soha se volt ily válságos helyzetben.

Az idők bizonyára ha nem is nagy idők, de rendkívüliek.

Kérdés, hol vannak az időkhez megfelelő méltó emberek?

A képviselőházban tegnap elhelyezkedtek a pártok. Vittek-e magukkal hazafias áldozatkészséget, a honszerlem sugallásától megihletett nagy esz-

méket? Avagy csak a pártkorlátok felállítására gondoltak, midőn elhelyezkedtek és kimérték a határokat: meddig léphet előre-hátra a pártszellem porázán vergődő hazafiság?

Egyesek talán megértették már a hirtelen ránk szakadt nagy időket és az összes pártbálványok ledöntésével új alakulásban, tökéletes nemzeti megújulásban keresik a kibontakozást. De még nem találták meg a jelszót, a lobogót, mely alá többséget lehetne gyűjteni.

Nem lehet tagadni, kétségbeejtő, felháborító, megalázó dolog, mikor a programra, melyről a legkonzervatívabb ó-szabadelvű párti is azt mondja, hogy az minden magyar ember vágya, óhajta, — az a felelet, hogy adjon az ellenzék elfogadható programot, mérsékelje kétségkívül jogos igényeit, vágja le a sas szárnyait, alakuljon át a nemzeti turulmadár cammogó tuzokká és akkor 24 óra alatt minden rendben lesz.

De hát uramisten! mit ér a jajgatás, a hon elbusultjainak, a nemzeti békétleneknek bánata! Az ország élni akar az ország ügyeit intézni, vezetni kell. Békés kormányzás, rend, alkotmányos munka: ez a nemzet létfeltétele, mely még a reménybeli önállóságnál is égetőbb.

Az idők ime eljövének! És a nemzet szívszorongva várja az embereket.

Ki meri azt állítani, hogy most Magyarország, semhogy a kényszerítő (bizonyára lesújtó, verlézítő!) körülmények és viszonyok sulya alatt meghajoljon, inkább izenjen hadat Ausztriának?

Ki merészkednék most — mint egyetlen modus vivendit — körülhordozni a hazában a véres kardot?

Olyan emberekre van tehát a hazának, a kik így szólnak: — Váratlanul érte a szabadelvű pártot a nagy vereség; készületlenül találta a függetlenségi pártot a nagy diadal. Egyik sem tud a hirtelen támadt, szokatlan új helyzetben a maga gyökeres dogmaival, rendszerével mit csinálni. Amaz elkorhadt, összeroppant; ez zsenge hajtás még, se kaszanyélnak, se gyümölesérlő anyafának nem való. Félre tehát a közjogi kérdésekkel! Ne állítsuk szembe a 67-et és a 48-at. Hiszen mindnyájan negyvennyolcasok vagyunk! De nem építhetjük fel nemzeti tündérpalotánkat, a mig áll a régi udvarház és főképpen a mig a telek, a melyen ez épült, ó 67-es törvényre van bekebelezve! És mindnyájan magyarok vagyunk! Az országnak pedig e válságos

időkben nincs szüksége perlekedő atyafiakra, nincs szüksége közjogi vitarendezőkre, elvek bástyái mögött sütkérező hősökre; hanem is munkabíró, önzetlen, okos, lelkes, rendületlen magyarokra van szüksége!

Ezt ha megérti az új képviselőház minden pártja, akkor a törvényhozók megértették az időket és az idők szellemében megfogják születni az emberek, a böles hazafiak, a fenségesen érzők, a magasztosan gondolkozók és akkor hiába rázza mind a két fejét az osztrák szimbólum: Magyarország diadallal haladhat előre!

Az első ülés.

A képviselőház első ülése.

Saját tudósítónktól.

A képviselőház febr. 17-én tartotta első ülését.

És kora reggel már népesedett a Háznak tágas tája. Kiváncsiak tömege lepte el az országsházhoz vezető utakat is, de a jegykiosztó irodát hiába ostromolták, megjelent az ismeretes táblácska: Minden jegy elfogyott.

Kilenc órakor a Báthori utca irányából nagy zászlós menet vonult fel. A kecskemétiak jöttek, követjüket, Szappanos Ivánt kísérték, a képviselőháznak Madarász után legidősebb tagját. Ő volt az első képviselő, a ki a Ház küszöbét átlépte.

Nyomában jöttek a többiek. Másodiknak Tóth János az ellenzék háznagy jelöltje majd Szász József a komáromiaknak ifjú követe, utánuk egy egész sereg ujember. A portás nagy zavarban volt. Senkit sem mert visszautasítani, mert nem tudta, vajjon nem képviselővel van-e dolga.

A honatyák első munkájukhoz fogtak. Helyeiket keresték.

A szabadelvűpártiak közül Rosenberg Gyula volt az első ember, a ki megjelent.

A folyosó is élénkült. Egy sereg idegen is érkezett. A Reichsrath cseh képviselői, a kiket a kíváncsiság hozott ide Bécsből.

A függetlenségipárt grófjai Károlyi István gróf köré sereglettek.

A képviselők azután a terembe tódulnak.

Nagy feltűnést keltett a Házban az egyik nemzeti szocialista képviselő, Achim András megjelenése. Fiatal, szép szál ember; talán a legszebb férfi az egész Házban.

A függetlenségi párt mezőnye a legnépesebb és az ellenzék helyei balról-jobbra, a harmadik padszakaszt is elfoglalják.

A karzat is zsufolásig megtelt. Csupa hölgy foglalja el az első sorokat, mintha színházi bemutató volna.

A terem mozog, hullámoz, zajong.

Az elhelyezkedés egyre tart. Bánffy Dezsőnek helye közvetlenül az igazságügyminiszter bársonyszéke mögé jutott.

A miniszterek érkeztek meg: Tisza István gróf, Lukács László, Tallián Béla, Nyiri Sándor.

A mikor Apponyi Albert gróf a terembe lépett az ellenzék éljenzéssel, tapsal fogadta.

Tíz óra tizenöt perc volt, a mikor Csávossy Béla háznagy szólásra emelkedett. Ugyanekkor jelent meg Kossuth Ferenc. Az ellenzék tapsba, éljenzésbe tört ki.

Az elnöki emelvény üres még.

Csávossy Béla háznagy felkéri Madarász Józsefet, mint a Ház legidősebb tagját, foglalja el mint korelnök az elnöki széket. (Zajos éljenzés balról.)

Madarász József elfoglalja a korelnöki széket. (Éljen.) Tisztelt képviselőtársaim! Midőn koromnál fogva, mint legidősebb az elnöki széket elfoglalom, kötelességemnek

tartom kinyilatkoztatást tenni, mielőtt a széket elfoglalnám. Mindazt, a mit régi szabályaink és alkotmány értelmébeni törvényeink ellen itt elkövettek, azt ezennel itt törvénytellennek nyilvánítom. (Zugó éljenzés az ellenzéken.) A Ház feladata leszen itélni, eleve nek és holtak felett. Kijelentem azt is, hogy én csakis a régi házszabályok szerint fogok eljárni. Isten áldása legyen a Házon és ezen a hazán, annak az alkotmányos szabadság, a haza és a nemzet dicsőségét célzó intézkedéseiben. (Zajos éljenzés.)

Keglevich István: Kár volt ezzel nem kezdedi! (Nagy zaj az ellenzéken.)

Madarász József felkéri a korjegyzőket foglalják el helyeiket. Először azokat, a kik a 25. évet nem töltötték be.

Felkiáltások: Nincs!

Madarász József: A kik még nem 26 évesek!

Elsőnek Madarász fia, ifj. Madarász József jelentkezett, de ugyanakkor Teleky Pál gróf, Kerese György, Szunyogh Mihály, Kállay Tamás és Benyovszky Mária gróf.

Madarász József: A jegyzőkönyv hitelesítésével ifjabb Madarász Józsefet bizom meg, és bejelentem, hogy a Ház megnyitását szombaton tartjuk meg délelőtt tíz órakor. Most pedig az összeférhetlenségi törvény első szakaszát olvastatom fel. Felkérem Szunyogh jegyző urat, olvassa fel.

Szunyogh Mihály felolvassa.

Madarász József: Felkérem a képviselő urakat, hogy holnapra mandátumaikat is elhozzák és az ülést berekesztem. (Zajos éljenzés az ellenzéken.)

Ezzel az ülés délelőtt fél 11 órakor véget ért.

A főrendiház délután 1 órakor rövid ülést tartott. Csekonics Endre gróf ajánlata Szabó Miklóst, mint legidősebb főrendet

Riadó.

Nagy vihar lesz nemsokára!
Az oláh nép már üvölt . . .
Csörtet a vad, levél zörren,
Itt is, ott is reng a föld.
A villámot ontó felleg
Erre felé kanyarog . . .
A hazáért! szabadságért!
Esküdjete, magyarok!

Zúghat a vész zord haragja,
Sinyli bár a bérc, a völgy:
Ti megálltok egytül-egyig,
Mint a szikla, mint a tölgy.
A bozontos medve rátok
Mindhiába agyarog . . .
A hazáért! szabadságért!
Föl a fegyvert, magyarok!

Esküdjete, hogy kegyelmet
Nem kap többé az oláh,
Ki a hála és a hűség
Templomát bemocskolá.
Ha nem kellett a jóságtok,
Legyetek hát fanyarok . . .
A hazáért! szabadságért!
Sujtsatok le, magyarok!

Lássa majd a gyáva testvér,
Hogy büntetni is tudunk!
Irgalom nincs a szívünkben,
Ha ketté vált az utunk,

És ha villog az oláh kés,
S fent varjuhad kavargó —
A hazáért! szabadságért!
Győznötök kell, magyarok!

Rajta! régi számadásunk
Jobb ha egyszer véget ér:
A testvérfrigy termő földje
Legyen újra csatatér!
Itéljen az égő pallos!
Csak a törpe andalog . . .
A hazáért! szabadságért!
Ki a sikra, magyarok!

Esküdjete: hüvelyébe
Nem jut addig itt a kard,
Mig e földön ellenség él,
Aki bántja a magyart!
S ha a harcban elsodornak
A néprázó viharok,
A hazáért! szabadságért!
Haljatok meg, magyarok!

Rudnyánszky Gyula.

A jegyesek.

A vőlegény: (Kioltotta a gyertyát és nyugtalanul hanykolódik ágyában.) Tehát vőlegény vagyok — Hm! — denem tudom mért oly nehéz a fejem? A sok pezsgőtől-e vagy eljegyzési macskajajom van-e?

Szent Isten! Holnap jár le az a hét-ezer koronás váltóm! Becsuknak, ha ki nem fizetem. Pedig az a nyomorult vérszopó nem

fogja meghosszabítani akarni. És senki, egyetlen érző kebel sem akad, akit meg lehetne pumpolni. Nem marad más hátra, mint öngyilkossá lennem! Hej istenem, ki gondolta volna, hogy ilyen végem lesz? Öngyilkosság az eljegyzése utáni napon . . . Ej mit! úgy látszik megbolondultam. Hisz vőlegény vagyok! Egyszerűen elmegyek jövődöbéli apósomhoz és megmondom neki: — Kedves, jövődöbéli apósom — ne bámuljon rám olyan bután, hanem adjon gyorsan hétezer koronát. Érti?

Tulbaldog lesz, hogy ilyen szivességet tehet nekem. Az ördög vigye el, úgy látszik egészen hülye lettem. Ez nem megy; az ember képes azt mondani, hogy nem adja hozzám a lányát. Ostobaság! — de mit is izgatom föl magamat?

Röviden megmondom az uzsorásomnak, hogy vőlegény vagyok. Ez azt hiszem elég fedezet, meghosszabbítja a váltót, sőt még újabb üzletet is köt velem. Az adósság, házasság után fizetendő.

Házasság! juj, mily rettenetes gondolat. A helyzet komoly volta csak e szónál válik világossá. Ej mit! most már ugyis mindegy.

Most jut eszembe, valami tisztességes állást kell szereznem a Micinek fájdalomdíj fejében, hogy engem elveszít. Micsoda jelenet lesz az ismét és mennyibe fog az kerülni! Az egész szerelem nem ért annyit! Nagyon félek a dologtól, mert ez a leány roppant erőszakos. Egyik régebbi udvarlójának — hallottam beverte a cilinderét a nyakáig, mikor szakított vele. Majd én elővigyázatosabb leszek és puha kalapot teszek fel akkor; az ember soha sem tudja, mi történhetik. De mennyibe fog az kerülni! Talán leglobb volna az apósomnak erről a

választották meg korelnöknek. Szabó elfogadva az elnöki székét, fölkerete a 4 legfiatalabb főrendet a jegyzőségre, s ezután ajánlja, hogy a főrendiház holnap tartson ülést, melyen a királyi leirat felolvasása lesz a napirenden. Ezzel az ülés véget ért.

A nagy válság.

— febr. 18.

Vajudnak a hegyek, de senki se tudja: mit szülnek, — egeret? vagy oroszánt?

A válság megoldásáról a legellentétebb hírek keringenek. Egyik forrás szerint legyőzhetetlen akadályok gördültek a kibontakozás útjába, más beavatottak erősen hangsúlyozzák, hogy a király határozottan kívánja a válság gyors megoldását.

Ez azonban nem annyit jelent, hogy ezzel minden a végleges rend kerékvágásába zökken. Egyelőre csupán arról lehet szó, hogy a kormány megalakuljon és a képviselőház megkezdje munkálkodását.

Egy bizonyos: *Andrássy Gyulát ma a király kihallgatáson fogadja.* Minden egyéb csak találgatás.

Két jellemző jelenséget mégis föl kell említenünk.

Az egyik az, hogy a szövetkezett ellenzék mindjárt az első lépéseknél ötl-hatol, nem tudja magát bele találni az egyértelmű eljárás fegyelmeztségébe. Kitűnik ez abból, hogy a Ház elnöki és alelnöki székébe a koalíció egyes pártjai más-más férfiakat jelölnek.

A másik nevezetes dolog egy felette érdekes híradás. Föltétlenül tiszteletre méltó s jól értesült helyről kapjuk azt a hírt, hogy a jövő embere *Bánffy Dezső báró*, akit a király már legközelebb kihallgatáson fogad. *Andrássy* a mai audencián előterjesztést tesz *Bánffy* meg hívására nézve.

Bánffy Dezső báró a kihallgatáson mindenekelött azt fogja javalni, hogy a király jöjjön haladéktalanul Budapestre s szólítson fel véleményadás végett még 4—5 államférfiut. E forrásunk szerint valószínű, hogy *kabinetalkitással a király Bánffy Dezső bárót fogja megbízni*.

Andrássy Bécsben.

Andrássy Gyula gróf tegnap Bécsbe utazott. Előbb a Nemzeti Kaszinóban hosszasan tanácskozott *Wekerle*vel. *Andrássy* ma a királynak ajánlani fogja több politikai meghívását.

A szabadelvű párt értekezlete.

A szabadelvű párt tegnap esti értekezletén *Tisza István* gróf lelkes szavakkal összetartásra buzdította a pártot, melynek irányára, az igazi szabadelvű nemzeti irányra az országnak mindenha szüksége lesz. Ha a párt összetart, a közéletnek oly politikai és erkölcsi tényezője maradhat, melylyel mindenkinél számolnia kell.

Ezután a párt megejtette a jelöléseket. A képviselőház elnökévé *Tallián Bélát*, alelnökeivé *Dókus Ernőt* és *Issekutz Győzöt*; háznapgyá *Csávossy Bélát* jelölték.

Az ellenzék jelöltjei.

A szövetkezett ellenzék hivatalos jelöltje a következők.

Elnök: *Justh Gyula*.

Alelnökök: *Bolgár Ferenc*, *Rakovszky István*.

Házragy: *Tóth János*.

Jegyzők: *Hammersberg László*, *Luby Géza*, *Pozsgay Miklós*, *Teleki Pál* gróf, *Zboray Mikl.* s.

Wekerle programja.

Említettük, hogy *Wekerle Sándor* memorandumot dolgozott ki új pártalakulásról és ennek programjáról.

E javaslat főbb részletei a következők: Neki is, mint *Andrássy*nak és *Széll*nek az a nézete, hogy a magyar krízis megol-

dása csak a többségben levő ellenzéki pártokkal képzelhető. De meg van győződve arról, hogy koalíciós kormány a pillanat nehézségeit legyőzheti ugyan, de a jövő nagy feladatait nem teljesítheti. *Wekerle* nézete szerint nagy kormánypartot kell alakítani, mely szigorúan nemzeti és szabadelvű alapon áll, amelynek *Kossuth* és *Apponyi* is tagja volna.

A régi szabadelvű párt kicsinyes bojkott politikájának egyszer s mindenkorra véget kell vetni, mert ez a személyes politika volt az oka annak, hogy mindig új, meg új konfliktusok származtak. *Wekerle* minden téren reformokat akar. A választási törvény reformját úgy tervezi, hogy a választók száma 900.000 helyett 1.500.000 legyen. De a városi, illetőleg megyei választási rendszert is gyökeresen kívánja megreformálni.

A főispáni rendszer megszüntetésére is gondol, a kik a modern közigazgatás szolgálatában nem fontosak már. A törvénykezést messzemenő újításokkal mindenekelött a szegény néposztálynak akarja hozzáférhetővé tenni. A közoktatást meg akarja javítani. A Vatikánnal való viszonyt, amelynek rendezését, mint a legutóbbi egyházi kinevezések bizonyítják, a magyar kormány hátrányára elhalasztották, a magyar korona viselőjének minden jogot meg akar adni, a mely ez irányban a koronát megilleti.

Ami a két főkérdést, a gazdasági és a katonai kérdéseket illeti, *Wekerle* a vámelkülönítést elő akarja ugyan készíteni, de nem akarja elhamarkodni. Ugyanígy, mint ahogyan annak idején *Wekerle* a valutaszereződést kötötte meg Ausztriával, most is meg kell állapítani a feltételeket, a melyek a vámelkülönítés alapjául szolgáljanak. A legszorgosabb vizsgálat és a viszonyok tanulmányozása határozza meg, hogy mikor lépjen életbe a vámelkülönítés.

A katonai kérdésekben a lehetőséget külön kell választani a lehetlentől. A hadsereg kettéosztását abban az értelemben, amint azt a függetlenségi párt kívánja, nézete szerint el kell ejteni. Mert gyakorlati szempontból például a haditengerészetet nem lehet kétrészre osztani s a kettős vezérkar inkább hátrányos, mint előnyös volna.

A hadsereg közössége tehát az új kormány egyik programpontja kell, hogy legyen. Mindenesetre kell, hogy a hadsereg magyar része magyar legyen és idővel, amíg keresztülvihető, a magyar vezényleti nyelvet is meg kell adni a hadsereg magyar részének.

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbiteriuma e hó 16-án esütörtökön délután 3 órakor gyűlésezett. A gyűlés elején a presbiterium a múlt évben elhunyt özv. *Mede Gyuláné*-féle hagyatékot és az arra vonatkozó végrendeletet tárgyalta, mely szerint az elhunyt 60.000 koronát érő vagyonát az egyházra hagyta, oly kikötéssel, hogy a rajta levő terheket az egyház kifizesse és a még ezenfelül megmaradt rész a kistemplom lelkészi fizetésére fordíttassék. Tudomásul vétetett.

Az iskolaszéknek az iskolák és a tanító-lakások építése iránti kérelmének a városhoz való felterjesztését szintén. Részvétellel emlékezett meg a presbiterium *Szabó Józsefné* tanítónő haláláról. Köszönetet mondott özv. *Eöry Mihályné*nak az egyház részére adományozott 150 koronáért, ugyancsak *Kovács Péterné*nek az egyház árvái között kiosztandó 50 korona adományáért.

Az ispotályi dékánoknak drágasági pótlék címén 48—48 koronát szavazott meg az egyháztanács. Elhatározták a Hatvan-utca

dologról említést tenni — Ugy látszik tényleg berugtam attól a rossz pezsgőtől — no az ugyan nem vetne rám valami nagyon mosolygó szemeket. Hohó van egy fényes ötletem! Nem lehetne várni a dologgal? Aztán meg minek szakítani, hisz oly sok ember van, aki . . . ej, számárság, ha kitudódnék, ugyan megadnám az árát! Nem végleg szakítanom kell, meg kell állapítani a kártérítési összeget, mely fizetendő a hozományból! Hozomány! Gyönyörű szó! Tehát végét vetjük! A te könnyeid édes, nem fognak engem megindítani! Elhatároztam, hogy tisztességes életet fogok élni az én kis *Micikém* oldalán. — Mit mondtam, *Mici*? Azt én ki akarom dobni! Igen, az ördögbe is, most majdnem elfelejtettem a nevét annak a leánynak. Hogy is hívják csak . . . a jegyesemet . . . hallatlan . . . be vagyok rugva . . . vőlegény vagyok . . . (Az egyenletes lélekzet vétel elárulja, hogy elaludt.)

A menyasszony: (A szoba sötét, égyában fekszik és merően néz egy fényes csillagot, mely az ablakon át jól látható).

Szép az a csillag. A színe szép, kissé zöldes. Ilyennek képzelem azokat a butonokat, amiket kapni szeretnék. Vagy kérjek inkább igaz gyöngyöt? Valójában nem tudom, mi most a divat . . . Egész közönyössé tesz az az érzés, hogy menyasszony vagyok. Mily másképp képzeltem én azt! Miért is lettem én menyasszony? Az *Elemér* sokkal jobban tetszett nekem, de hát annak nincs vagyona. Pedig a mai világban jó a pénz! Bizony *Elemér*nek a fizetésén kívül nincs egyebe, ebből pedig a mai drága világban nemesak megélni nem lehet, hanem még cukrázdába is kevés lenne. Szegény

fiu, micsoda areot vágott, mikor megtudta, hogy menyasszony lettem! Micsoda igazságtalansága a világrendnek, hogy az *Elemér*nek nem juttatott semmit. No majd én gondoskodom róla, hogy egy jó pártit csináljon. Könnyek gyűlnek a szemembe, ha arra a kopasz fejű, kék szemű emberre gondolok, aki végre is a vőlegényem. Hihetetlen, ha megölnének se tudnám hirtelen biztosan megmondani, vajjon kék-e a szeme, vagy zöld? Persze, hisz csak kétszer láttam egészben, de nem baj, ott a pénze, ami sok minden fogyatékoságát kiegyenlíti. A mai csókja azonban cseppet sem izlett. Akkor *Elemér* egész másképp tud csókolni. Jó volna, ha órákat venne tőle! Honnan van az, hogy *Elemér* olyan jól tud csókolni? Pedig nekem megesküdött, hogy én vagyok az első szerelme. Az esküje bizonyára egy kicsit hamis. De hát ilyenek a férfiak. Majd ha gazdag asszony leszek és saját fogatomon járok, akkor legalább a barátomim pukkadni fognak. Mégis csak jó, ha az ember jó pártit csinál. Velencébe nem megyek nászutra, az már a nyakamon nő ki. Az éjszakai sarkot akarom látni, mert különben az egész házasságtól elmegy a kedvem! Mért kopasz a vőlegényem tulajdonképpen? Hisz akkor is hozzá mentem volna, ha dus fürtjei lennének. Na az még sokkal jobb, mintha parókája lenne. Persze olyan szép haja nem lehet mindenkinek, mint az *Elemér*é, ezt irigyelheti is tőle a vőlegényem. De a bajusza se tetszik nekem, sehogysem tetszik . . . bizony nem . . . tetszik (Az egyenletes lélekzet vétel elárulja, hogy elaludt).

Másolta: — *ékás.* —

levő Zakar-féle és a Széchényi-uteán levő Bém féle házaknak lebontását és a telkeken a régi épületek helyébe újaknak való felépítését.

Néhány esperesi leirat segély kórvény és bizottsági jelentés elintézése után, hozzákezdték az 1905. évi költségeloirányzat tárgyalásához.

Az egyház ingatlanainak jövedelméről a befolyó összegekről és a kezelése alatt álló alapokról készített nagy költségeloirányzat tárgyalását tegnap délután is folytatták, azonban úgy ezt, mint a tárgysorozat többi pontját csak ma délután fogják befejezhetni.

Távozó lelkész. Megemlékeztünk a multkoriban, hogy a Kiss Albert lelkész mellett működő Biró Ferenc s. lelkész Örvenden elhalt atyja helyébe lelkészek választották. A fiatal tehetséges lelkész a jövő hét folyamán válik meg itteni állásától és foglalja el atyja örökét. Utóda a kistemplomi parókián Kolozsváry Mihály s. lelkész lesz, aki eddig a főiskolai Contraskriba volt.

A kollegiumi diákság koszorúja. A debreceni kollegium lelkes és hazafias diáksága a Hódmezővásárhelyen e hó 19-ikén tartandó országos egyetemi hangversenyre való kirándulása alkalmából gyönyörű pálmából és babérból készült koszorút helyez el az ottani Kossuth-szoborra. A koszorú szalagján a felirással: *Kossuth apánknek 1905. február 19-iki egyetemi kirándulás debreceni collegium diáksága.*

Tollhegyen.

Karcolatok.

Petőfi János vitéze, bár csak egyszerű, juhászlegény, egy izben mégis azt mondja, hogy a Kukorica Jancsi név kissé parasztosan hangzik.

Tul a Dunán van egy falu, Nagybarom a neve. Egy embernek is kellemetlen, hogy nagy baromnak hívják; hát még egy egész falunak!

Nem is nyugodott addig Nagybarom, a mig nevét Magyarbarót-ra nem változtatta.

Arról is tud az irás, hogy egy ur, a kinek Zsidó volt a családi neve, addig bánkódott, mig föl nem vette a *néhai* nevet.

S ahol ni! most meg azt olvasom, hogy egy becsületes takács — tolvaj akar lenni!

Egy Takács Jenő nevű ur addig kutatta a dohos levéltárakat, a régi családok leveles ládáit, amig kiderítette, hogy az ő családja egyenes és jogos leszármazottja az állítólag régóta kihalt *Tolvaj* családnak.

Enyhítő körülmény, hogy ez a család nem közönséges, hanem gróf *Tolvaj* család volt.

A Takács-familia tehát most királyi engedelemmel fölveszi a *Tolvaj* gróf nevet...

* * *

Debrecenben nagy eset készül. Őszbe csavarodott fejű, a negyven, sőt az ötven éven is túl járó férfiak felesapnak diákoknak és nemsokára odaállnak a szigorú (de náluknál jóval fiatalabb) tanár bácsik elé, hogy letegyék a vizsgát.

Vége hát a nemzet hajdani ős jogászaí hirnevének! Baczur Gazsi, Szücs pátri meg a többi ős jogász dicsőségére homály borul!

És ebben a dologban az a legtréfásabb, hogy szórul szóra igaz.

Ugyanis Debrecen városának általános ismert négy előkelő férfja, K. Á., J. K., F. L. és L. E. együttesen elhatározta, hogy megszerzik a gazdász oklevelet. Elhatározták hogy pár hétig nem ülnek a Bika ablakába

üvegen át suhogó szoknyák nézegetésére, hanem otthon maradnak és — magolnak. A fele se tréfa: mind a négyen (az ország legöregebb diákjai!) leteszik a vizsgát és oklevelet szereznek, hogy — kétszeresen számítódjék az adójuk!

* * *

Megint a János vitézről szól az ének. Hunyadi József (a *férfit* János vitéz) már nem áll egyedül. Nagyváradon is *férfit*, Horváth Kálmán játszotta a János vitézt!

És a csodák folytatódnak.

A Pesti Hirlap Esti levél írója alaposan elveri a port a divatos daljátékon, melynek joggal lehetne alcíme az, hogy: a sipládák réme! Azt írja esti leveles Tóth Béla uram, hogy a János vitéz esapni való, gyalázatos rossz darab és csodálattal beszél a Királysínház igazgatójáról, aki ezt a silány darabot diadalra tudta segíteni...

Lám, mégis vannak hát jó izlésű, ép érzékű magyarok!

Megjegyzendő azonban, hogy könnyű a fenn tisztelt efendinek... minden esztendőben csak egyszer megy színházba...

* * *

Iványi Antal kedves fia, jó színész, takarékos és szerencsés ember. Ha játszik a színpadon, mintha zamatos alma mosolyogna az emberre, olyan jóízű a játéka. A mikor meg otthon heverész, ő reá várakozik a harmatos gyönyörűség, szép fiatal felesége.

Szóval Iványi Tóni burokban született. Ennélfogva elhatározta, hogy a télen disznót hizlal. Vett hát négy olesó malacot és már előre duzzadt a képe, mikor elgondolta, milyen nagy kövér kocák lesznek ugy farsang elejére!

De a malacok vészesek voltak. Hirtelen el kellett biz azokat adni soványan, féláron.

Találkozik az utéan Iványival egy jó ismerőse, a ki a malactragédiáról semmit se tudott.

— Adjisten Iványi... hallom disznaja van!

— Disznóm? — fakadt ki Iványi keserve — sohse leszek én már disznóba többé! ... Csirizbe mártott engem a balsors... nyakig benne vagyok... Ezentul már csak újév napján veszek malacot, — azt is égetett mandulából...

NAPI HIREK.

— A városi muzeum megnyitása.

Hiradással voltunk már arról, hogy a Löfkovits Artur nagylelkű és bőkezű adományai segítségével megalapított városi muzeumot május 21-én az országos Csokonai-ünnepségek keretében fogják ünnepiesen megnyitni. De addig is megnézhetik az érdeklődők a városi muzeumot, még pedig, mint Löfkovits Artur és Péter Gábor muzeumőrök jelentik, e hónap 25-ikétől, azaz jövő szombattól kezdve minden szombaton délután 2-től 4-ig és minden vasárnap délelőtt 10-től 12-ig. A sajtónak e hónap 19-én vasárnap délelőtt 11 órakor fogják a városi muzeumot előzetesen bemutatni.

— **Uj debreceni könyv.** A *debreceni kollegium és pártikulái* címen érdemes és terjedelmes tanügytörténelmi munka jelent meg, amelyet dr. Barcsa János debreceni főiskolai tanár írt. A kiváló képzettségű szerző ebben a művében a debreceni főiskola,

a tiszántuli egyházkerület, a debreceni egyháztanács és a debreceni egyházmegye régi jegyzőkönyveinek áttanulmányozása folytán, s a vidéki nagyobb egyházakban mások közvetítésével összegyűjtött adatokból vázolja a debreceni kollégium tanügyi fejlődését és rajzolja a deákság életének az önkormányzat révén megnyilvánuló érdekes jellemvonásait. A csinosan kiállított és 204 oldal terjedelmű könyv ára 3 korona 60 fillér. Kapkátó szerzőnél (Debrecen, Jókai-utca 7.) és Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

— **A Csokonai-kör felolvasása.** Em-lítettük már, hogy a Csokonai-kör az országos Csokonai-ünnepre való készülődések miatt elhalasztott felolvasó ülését ma szombaton d. u. 5 órakor a kollégium dísztermében tartja meg. A felolvasások sorrendje ez:

1. Részlet a Telegdi Kovács-díjjal jutalmazott Gábor diák című történelmi színműből. Irta: Vályi Nagy Gusztáv; felolvassa: Palágyi Lajos, a debreceni szintársulat tagja.

2. Két újabb költőről, Szabolcska Mihályról és Sajó Sándorról. Irta és felolvasa Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

3. Költemények. Irta és felolvassa: Farkas Imre, a Csokonai-kör vendége.

— Tüntetés a képviselőház előtt.

A képviselőház tegnapi első ülése iránt a közönség rendkívül nagy érdeklődést mutatott. Már 9 órakor néhány száz ember lepte el az Országház-tér azon részét, ahol a Házba vezető út van. A rendőrség nem zárta el a teret és így a közönség hangulata szabadon megnyilatkozhatott. A tömeg nem is fukarkodott és zajosan megéljenezte az ellenzéki képviselőket. Zajos ovációban volt része Apponyi Albert grófnak, aki fél 10 órakor érkezett meg. Böven kijutott a lelkes tüntetésből Vázsonyinak, Achimnak és Mezőfinék az első demokrata és a két első szociálista képviselőnek is. Kossuth Ferencet, aki 10 óra után kocsin érkezett viharosan megéljenezték. A közönség tüntető kedve megnyilvánult több szabadelvűpárti képviselővel szemben is, akiket gúnyos kacagással és abugolással fogadtak. A tömeg hiven kitartott, amig az ülés véget ért. Az ülésről távozó képviselőknek is kijutott az ováció. A szabadelvűpártiak nagy része nem is akart a tömeg sorfala között elmenni. Ezek a Dunapart felé tartottak. Sándor János államtitkár megkockáztatta, hogy a tömegen keresztül jusson a kocsijához. Azonban felismerték, zsebkendőt rántottak és úgy kiabálták:

— Szavazzunk!

Délre járt már az idő, amikor a tömeg eloszlott.

— Március 15 és a Petőfi-dalkör.

A *Petőfi-dalkör*, mint fennállása óta minden évben, az idén is élénk részt vesz *március 15-dikének* — Petőfi napjának — ünneplésében. Az öreg honvédek, a főiskolai ifjuság az összes dalegyletek és a város közönsége részvételével tartandó lélekemelő ünneplés sorrendjén a délutáni órákban a Petőfi szobornál működik közre a dalkör; este pedig az Arany Bika szálló dísztermében tart táncal és szavalattal egybekötött dalestélyt, melyen városunk országgyűlési képviselői, az öreg honvédek, a főiskolai ifjuság és Debrecen város hazafias közönsége fognak részt venni. — A műsort a jövő héten állapítja meg a rendezőség, a meghívókat pedig Március 1—5-dik napjai között küldik szét.

Az estély tiszta jövedelmét a Március 15-diki alap javára fordítják.

— **A spanyol király eljegyzése.** Madridból táviratozzák, hogy egy ottani újság jelentése szerint a spanyol király Viktória Luja hercegnőt. II. Vilmos német császár leányát fogja eljegyezni, az esküvőt azonban csak két év múlva tartják meg. A hercegnő alkalmasint a katolikus hitre tér át.

— **A Debreceni Műpártoló Egyesület** február 18-án, azaz ma szombaton d. u. 5 órakor az orvos gyógyszerész egyesület helyiségében választmányi ülést tart.

— **Vidéki városok gyógyszerzérai.** Pozsonyban mostanában akarják felállítani a tizedik gyógyszerzertárt. Egy 60,000 lakossal bíró városnak szüksége van legalább tíz patikára, érvelnek a pozsonyi lapok. Mit szóljunk mi debreceniek, ahol 80,000-et meghaladja a lakosság száma és nincs több tíz patikánknál, s az is mind egy rakáson van, úgy hogy a Hatvan-utca végétől, vagy a Péterfia végétől a lakosság kénytelen a piacig jönni. Ott van öt gyógyszerzertár is egymás mellett. Ha már a numerus klauzúst behozták, legalább jelölték volna ki a helyet is, úgy hogy a város minden részére jusson egy-egy gyógyszerzertár. Egészen más-képen áll ez a többi vidéki városokban.

Temesvárnak van	53	ezer lakosa	és	12	patikája,
Arádnak	56	"	"	9	"
Nagyváradnak	50	"	"	9	"
Brassónak	36	"	"	9	"
Miskolcnak	43	"	"	7	"
Pécsnek	44	"	"	7	"
Győrnek	29	"	"	6	"

De arányosan fel vannak osztva, úgy hogy a lakosság nem kénytelen, ha súlyos beteg van, éjszaka órákig gyalogolni, míg patikát lel.

— **Gróf Lónyayné maláriában.** Bernből jelentik, hogy Lónyay Stefánia grófné férjével együtt St. Moric svájci klimatikus gyógyhelyre érkezett. A grófi pár a telet Adsdanban (Anglia) töltötte, de a grófné ott maláris betegséget kapott és az orvosok tanácsára Svájcba utazott.

— **Huszár Adolf.** Ha Berezik Árpádban a napsugaras vigjátékirói véna mellett egy csöppnyi Danton-vér buzgott volna, penzióba vonultakor ilyenformán bucsuzott volna el régi, hűséges szomszédjától, Huszár Adolf-tól: Robespierre követni fogsz! Imhol, követi. Penzióba megy Huszár Adolf, a miniszterelnökség segédhivatalának főigazgatója, címzetes miniszteri tanácsos, külön ez alkalomból fölékesítve még a Lipót-rend lovagkeresztjével. Ha úgy a szolgálati éveinek számát vesszük, bizony öreg urnak kellene már lennie, csak hogy ennek tiltakozón ellentmond rugalmas fizikuma, derűs, meleg fiatalos kedélye. Ő látta, ismerte 1867 óta valamennyi magyar miniszterelnököt. Nem is őrizdje, hanem kétféle siri verme volt majd négy évtizeden át minden valamirevaló állami titoknak. És ő belőle egyetlen elvermelt titoknak sincs feltámadása. Eötvös Károly meséli felőle a következő jellemző esetet, vagy tán meg is írta Károlyi Gábor irataiban valahol.

— Pénz kellett valami kegyeletes, szent célra. Szóltam felőle Wekerlének, a ki akkor miniszterelnök volt. Rövid uton még az nap eljött hozzám Huszár Adolf s átadta a kérdéses összeget. Ugy fordult a dolog, hogy dokumentálnom kellett a számadás és át-vétel tényét. Fölkerestem Huszárt.

— Emlékszik rá a spektábilis, ekkor meg ekkor az irodámban átadott nekem ennyi meg ennyi ezer forintot?

— Nem emlékszem.

— De én kirom az újságba s hivatkozom a tanúságára.

— Sajnálom, képviselő ur, de én ki fogom jelenteni, hogy az ön állítása nem igaz.

Persze, hogy csakis ilyen kátói karakter őrizhette a kényes titkok ezreit, tarthatta meg, gyarapíthatta az összes változó

kormányelnököknek feltétlen bizalmát Huszár Adolf iránt. Hát most ő is elmulik.

Itt említjük meg, hogy a miniszterelnök Huszár Adolf utódjául az eddigi igazgatót, Kazár Adolfot nevezte ki.

— **Elhunyt városi erdész.** A régi Debrecen egyik tisztelt közéleti alakja dőlt ki tegnap, az öreg Bészler János, nyugalmazott városi erdész, akit nagyszámu rokonság gyászol, mely az érdemes öreg ur haláláról a következő jelentést adta ki: Mély gyásszal tudatjuk szeretett édes atyánknak, nagyatyánknak és hű testvérünknek idős Bészler János nyug. városi erdésznek hosszúságos betegeskedés után folyó hó 17-én, életének 85-ik, özvegyiségének 9-ik évében történt gyászos elhunytát. Drága emlékezetű halottunk hült tetemei folyó hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor, a Fűvészkeret-utcai 20. sz. a. levő házuknál tartandó rövid gyászszertartás után fognak a Kossuth-utcai temetőbe pihenésre helyeztetni. Mely gyász alkalomra a bánatunkban résztvevő közelebbi és távolabbi rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket ezennel meghívjuk. Debrecen, 1905. február hó 17. Gyermekei: ifj Bészler János nejjével Hubay Terézszel s gyermekeivel: János, Veron, Margit, Irén, Gizella, Lajossal; Bészler Kálmán nejjével Kossuth Mariskával s gyermekeivel Saroltával. Elhunyt fiának és leányainak gyermekei: Bészler Emma, Ilona, Viola, Anna, Kiss Sándor, Csiky Anna és Béla. Testvérei: Özv. Medgyaszay Imréné, született Bészler Mária, Özv. Nánássy Lajosné, szül. Bészler Juliánna, Sógornéja: Özv. Révész Bálintné szül. Medgyaszay Juliánna. Béke lengjen porai felett! — A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

— **A többség ára.** Arról esett szó, hogy mennyi többséggel lehet kormányozni és hogy volt-e eset a magyar képviselőházban, amikor tizen alul volt a majoritás. Egy Deák-párti volt képviselő vette át a szót:

Tisza Kálmán is kormányzott még pedig a tiznek épp a felével vagyis öt többséggel. A bosnyák okkupációt követő korszakban, amikor Széll Kálmán úgy hagyta a szabadelvű pártot, mint most Andrassy.

A csekélyke többség nagyon busította Möricz Pált, Tisza Kálmánnak egyik leghivebb dárdását, aki járt a pártokhoz puhatólódzni, honnan szerezhetne valamicske ráadást.

Egy napon, titokzatos ábrázattal kerül a generális elé Möricz és ezt sugja neki:

— Kálmán! A szászok kaphatók.

A szászok akkor ellenzéken voltak és tizenkettő volt a számuk.

— Tudom, válaszolta Tisza. De tudom a támogatás árát is. Azt követelik, hogy a kedvükért elcsapjam Wächter Ferencet, a szebeni főispánt, aki honvédfőhadnagy és ez a vétke: és elcsapjam Bánffy Dezső bárót, akit most neveztem ki főispánnak Szolnok-Dobokába. Nohát, én inkább bukom, semhogy ezt a két embert feláldozzam.

— **A Máv. altiszti kör** e hó 4-én tartott táncmulatságán felülfizettek: Mihailovics Jenő 50 kor., Ottó Sándor, G. Nagy Ferenc, Szabó Kálmán, Reichmann Armin 10—10 kor., Dr. Kőrössi Kálmán 6 kor., Eriecz Ernő, Berényi Lajos, Siogmeth Károly, Dr. Kerekes Lipót, Debreceni Jenő, Fellner Lajos, Sz. Kovách Béla, N. N. 5—5 kor., Stingly Kálmán, Dr. Szücs Miklós, Csanak József 4—4 kor., Wibirál János 3 kor., Bartók Agoston, Juhász Jenő, Ham Dezső, özv. Skonnyák Mihályné, Hoffner Elek, Papp József, Atym János, Gál Béla, Dr. Tüdös János, Kula György, Lovass Bertalan, Turai Miklós, Horovitz Zsigmond, N. N. 2—2 kor., Pajtás István, Tassy Károly, özv. Munkácsi Istvánné, Neuhauser Károly, Bereczky János, Kövecssess János 1—1 kor. Fogadják szíves adományaikért ezuton is a kör halás köszönetét.

— **Elutasított timártelep.** Szilágyi Lajos timármester arra kért engedélyt a

tanácstól, hogy az Arany-János-utca 58 számú házban timártelepet létesíthessen. A tanács e kérelmet annak idején kiadta javaslat tétel végett a mérnöki hivatalnak és a tisztí főorvosnak. Ezek a vélemények most érkeztek be, melyek szerint az Arany-János-utcaiban timártelep létesítése közegészségi okokból nem engedélyezhető. A tanács ezen vélemények alapján Szilágyit kérelmével elutasította.

— **Halálozás.** Egy derék, tisztos öreg urasszony halálát adja hírül a következő családi jelentés: Mély fájdalomtól megtört szível tudatjuk a felejthetetlen jó rokonunk özv. Domokos Lajosné született Miskolczy Mária urnőnek f. hó 17-én d. e. fél 10 órakor, életének 86-ik, özvegyiségének 11-ik évében, 5 napi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 19-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Fűvészkeret-utca 11 ik számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, jó ismerőseinket bánatos szívvvel meghívjuk. Debrecen, 1905 február 17-én. A gyászoló család. Áldás és béke poraira! — Az elhunyt urnő temetését Gebauer Károly gyásztemetkezési vállalata rendezi.

— **Mise Zrinyi Ilonáért.** A Budapest-Erzsébetvárosi róm. kath. templomban ma a hőslékü Zrinyi Ilona halálának 202-ik évfordulóján misét mond Novák István plébános. Nagy zenés misével rójja le kegyeletét a budapesti Zrinyi Ilona kör, a legnagyobb honleány iránt, melyen a közreműködők a következő énekszámokat adják elő: 1. A hazáról, szövegét írta, Rudnyánszky Gyula, zenéjét Kontor Elek; éneklő dr Bódy Tivadarné. 2. Ima Zrinyi Ilonáért, szövegét írta György Margit, zenéjét Faure; Rambovszky Mária. 3. L. Schaar: Ave Maria, éneklő Szervey Celesztin. 4. Saint-Saens egyik Mária-énekét előadja Vendéghegyi Marietta. 5. Göndöcs István karnagy régi Mária éneket ad elő.

— **Pályázat zárt méhes felállításiára.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter e hó 6-án kelt rendeletével a máramarosszigeti állami tanítóképző kertjében egy zárt méhes felállítást 1039 kor. 84 fill. költségösszeggel engedélyezte. A fentemlített munkálat kivételének biztosítása céljából 1905 évi február hó 24-ik napjának d. e. 10 órájára a máramarosszigeti m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A vonatkozó műszaki művelet és feltételek a máramarosszigeti államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

— **Jókai nem volt tanfelügyelő.** Lacika csak öt éves, de azért irodalmi kérdésekhez is hozzászól néha. Így többek között, mikor édes apja a Jókai diszkiadását megvásárolta, Lacika megkérdezte:

— Ezt a sok könyvet mind egy bácsi írta?

— Igen fiacskám.

— Ugy-e apuka, Jókai nem volt tanfelügyelő?

— Miért gyermekem?

— Mert az én abcém csak 60 lapos és mégis három tanfelügyelő írta . . .

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Gulyás Margit ev. ref. 5 éves, Keresztési István ev. ref. 50 éves, Dede Zsuzsánna ev. ref. 43 éves, Siket Piroska ev. ref. 2 éves, Harsányi János ev. ref. 25 éves, Szilágyi Mária ev. ref. 9 hónapos, Nagy István ev. ref. 59 éves, Mezei József r. kath. 70 éves, özv. Gonda Györgyné ev. ref. 76 éves, Vizesi Lajos Gyula ev. ref. 1 hónapos, Ferencz Pálné g. kath. 37 éves, Rusznyák Eszter ev. ref. 18 éves.

Rendőri hírek. Dankó Juliska Darabos utca 14. szám alatti lakosnak konyhában levő nyitva tartott szekrényéből ismeretlen tettes 2 pár cipőt és egy kendőt összesen 22 korona értékben ellopott.

Bodnár Károly Garai-utca 4 szám alatt lakó lakatos segédétől a vele együtt lakó Stiacim Vilmos kereskedő segéd egy pár 14 korona értékű cipőt 18 korona készpénzt ellopott és ezzel megszökött.

Fazekas Henrik Dániel Szent-Anna utca 20 szám alatti lakosnak — Román Ede ismerősénél elhelyezett 161 liter borát és 56 liter seprőjét Runczer Ernő hordóstul együtt eladta és az érte kapott 59 koronát elszakasztotta.

Berki Lajos napszámos tegnap Csengeri Ignác Hatvan utcai kereskedő — boltja elől egy nagy darab kőst ellopott. A rendőrség ezen ügyekben elrendelte a nyomozást.

x **Jó forgalmu trafik** üzlet vagy helyiség kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Fiacs utca 44. dr. Ujjfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztóban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Bombamerénylet Moszkvában.

Szergiusz nagyherceget, megölték.

— febr. 18.

Moszkvából az a távirati híradás érkezett hozzánk, hogy tegnap, midőn Szergiusz nagyherceg, Moszkva főkörmányzója a történelmi muzeumból visszahajtatott lakására, a törvényszéki palota előtt, egy kocsiából két ember bombát dobott a nagyherceg kocsija alá. A bomba felrobbant és irtóztató pusztítást okozott.

A nagyherceget a bomba darabokra tépte és azonnal megölte. Elpusztította a bomba a kocsist, az inast, a hintót és a lovakat is.

Súlyosan megsebesítette a bomba az egyik merénylőt is, aki véresen bukott le a kocsiról, melyből a bombát vetették.

A bomba hatása következtében az igazságügyi palota összes ablakai betörttek, az utca kövezet megrongálódott és számos ember kisebb nagyobb sérülést szenvedett.

Az egyik súlyosan megsebesültet kórházba vitték, aki utközben meghalt.

Szergiusz nagyherceg fejét, lábát a robbanás teljesen leszakította.

Mind a két merénylőt elfogták. Az egyik halállal vívódik, a másik sem a saját, sem a társa nevét nem akarta megmondani. Dacosan jelentette ki:

— Minden közömbös előttem. Dolgomat elvégeztem.

Szergiusz nagyherceg teljes orosz nevén Szergij Alexandrovics, II. Sándor cár negyedik fia; született 1857 ápr. 29-én. Tábornagynagy és Moszkva főkörmányzója. — Továbbá tulajdonosa volt a 101 számú osztály-magyar gyalogezrednek. Felesége Fedorovna hesszeni hercegnő, a cárnő huga. Gyermekai nincsenek.

Az orosz forrongás elfojtásában és az egész kormányzati rendszer kegyetlenségében Szergiusz nagyhercegnek jelentékeny része volt. Ő ellenezte legridegebben a japánokkal való békekötést; az ő közvetlen ajánlatára fojtották vérbe a pétervári munkásmozgalom vezetőinek ezernyi áldozatait.

Kétségtelen, hogy Szergiusz halálát a forradalmi propoganda határozta el és valószínű, hogy a merénylők ennek megbízottai. A bomba merénylőről közelebbi részletek még nincsenek.

Mulatság.

A 39-es altisztek táncestélye. A 39-ik gyalogezred tovább szolgáló altisztjei március 4-én az Angol királynő éttermeiben tombolával egybekötött zártkörű táncestélyt rendeznek, melyre a meghívó szolgál belépő jegyül. Kezdeté este 8 órakor.

SZINHÁZ.

Műsor.

Febr. 18. szombat: Hajduk hadnagya daljáték.

Febr. 19. vasárnap: d. u. Heidelbergi diákélet színmű; este János vitéz daljáték.

Febr. 20. hétfő: Killierankie herceg bohózatos történet. Előszőr.

* **Színházi hírek.** Karaes Imre betegsége miatt a mai napra hirdetett Troubadour előadása elmarad, helyette színre kerül a Hajduk hadnagya című 3 felvonásos daljáték.

Vasárnap délután T. Csige Böske felléptével a Heidelbergi diákélet kerül színre félhelyárral. Este *bérletszűnetben* Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrác 3 felvonásos daljátéka a János vitéz kerül színre. A Killierankie herceg című bohózatos szerelmi történet bemutatója hétfőn lesz B. bérletben.

A vasárnapi Heidelbergi diákélet és a János vitéz előadására jegyek mátol kezdve előre válthatók.

TÁVIRATOK.

Az japán-orosz háború.

London, febr. 17. Tegnapiról jelentik az orosz főhadiszállásról. A japánor tegnap és ma nyolchüvelykes ágyukkal lövöldöztek a Putilov-dombokat és 250 foutnyi lövegeket használtak. Ebből kitűnik, hogy a port-arturi ostromágyuk a japánok soraiban vannak föllállitva. Ez a körülmény az orosz harevonál közepére nézve újabb veszedelmet jelent.

Az orosz forrongás.

Moszkva, febr. 17. A pétervári távirati ügynökség jelentése. A moszkvai egyetem hallgatóságának nagy része elhatározta, hogy nem folytatja az előadások hallgatását.

Minak; febr. A pétervári ügynökség jelentése. A minsk-bresti vasut körülbelül 500 munkás sztrájkja állott. 8 óras munkanapot követelnek.

Kiev, febr. 17. A helyi egyetem orvosnövendékei egyhangulag elhatározták, hogy nem tesznek államvizsgát. Készeknek nyilatkoztak, hogy mint ötödévesek állanak a nép szolgálatába.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 17.

Buza kínálat és vételkedv mérsékelt, Bagyadt irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. — Egyéb gabonanemek nyugodtak, változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	19.72—74.
" októberre	19.54—66.
Rozs áprilisra	17.34—36.
" októberre	15.36—38.
Zab áprilisra	13.82—84.
" októberre	14.12—14.
Tengeri májusra	12.16—20.
Repece májusra	14.87—86.

Törvénykezés.

§ **A játék szomoru vége.** Mult év október 28-án a Hrabéczy-féle telepen Ladányi Sándor kocsi egy fiúbert puskát talált gazdája szobájában. — A kis Szekeres Jóska 14 éves szolgagyerek ott bámészkodott,

amint Ladányi a puskát forgatta és inceselkedni kezdett. Ladányi pedig elég könnyelműen megakarta ijeszteni a vig fickót és ráfogta a puskát.

— Vigyázz, most lelőlek!

— Nohát löjjon, nem félek, ugy sincs megtöltve — felelt a fiu.

A másik pillanatban hatalmas durranás hallatszott és a kis fiu halálosan sebezve rogyott a padlóra. Beszállították a közkórházba, ahol másnap belehalt sebeibe.

Ladányit az ügyészség gondatlanságból okozott halált okozó súlyos testisértésért perbe fogta, a törvényszék vád alá helyezte és ügyében tegnap tartotta meg a főtárgyalást. A vádlott beismerte bűnösségét, de ő nem tudta, hogy a fegyver meg volt töltve. A kihallgatott tanuk a vádlott állítását igazolták és a bíróság a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembe vételével 3 heti fogházat mért rá. Ladányival együtt a vádlottak padjára került Kálmán Mihály hetes is, aki szinte részt vett a halálos kimeneti játékban és biztatta Ladányit, hogy löjjon a fiura. Ezt, mint tettes társat 8 napi fogházra itélték, mely jogerőre emelkedett.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye

Vászon — szőnyeg,

Férfi- és női-fehérmű,

Női divatárak.

Határozott árak.

Csak

Selle és Kary

FREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire.

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Boxcaif, Oskaria Chevreaux

és **Lakk-lábbelikre.**

Bécs, XIII.

Kiadó lakás

mester utca elején

Bundi utca 4 sz alatt egy egészen ujonan épült magas földszintes utcai lakás mely áll felül 4 szoba egy előszoba, alól 2 nagy világos pince szoba, egy sötét pincéből.

Kiadó május 1-től. Ertekezhetni ugyanott

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a „**TRIAS**” 31 3—*

2—3 napi Lefecskendezéssel a folyást utóbj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. — Raktár Budapestén Török József gyógyszerárban Király utca 12 és a legtöbb vidéki gyógyszerárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszerára Tiszaszentimrén Főutca 101 szám.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávénak egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER-névvel.

Unz. 1b 1905

A Richter-féle **Liniment. Caps. Comp.**

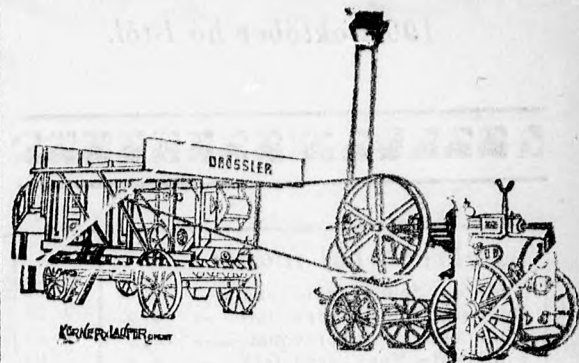
Horgony-Pain-Expeller egy régi kipróbált háziorvos, amely már több mint 33 év óta megismerté a bedörzsölési alkalmazású készítményét, csórnát és megsebzéseket.

Intés. Silányabb utáztatok miatt megújított bevasárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel legadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Raktár: Török József gyógyszerárban Budapestén.

Hittétel F. Ad. és társa, csomag. és biz. névvel szállítók Budapestén.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárókat, gőzmozdonyokat, gőzcséplőket, gőzekekészleteket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok **Képviselőik kerestetnek.**

Zongorák
rövidek
180 frt.-tól
kezdve kaphatók

SCHMIDT S.
zongora raktárában.

PÁRTOLJUK A MAGYART

s vegyünk csakis Magyarországon.

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dohányzacskó, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivarvágó, 1 szivar hamutartó, 10 drb. összesen.

4 és fél kiló, körülbelül 50 drb. különböző illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkrementje folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alatt felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat nélyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ért szállíthatom bárkinek, és pedig:

- 6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
- 6 drb amer. szabad ezüst evőkanál,
- 12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál,
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálcza,
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapest, VIII., Örmölygy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és egy darab szeletelő villa csak 4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett.

csak 5 korona.

M. Á. Vasutak menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e.	9	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	3	16	
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	4	57	
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	8	07	
Budapest—Nagyvárad felé —	este	12	31	
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	10	12	
Csak P.-Ladányig — — —	este	11	10	
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	8	08	
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	5	56	
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	3	51	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	6	56	
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	7	50	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2	27	
Csak Szatmárig — — —	reggel	12	10	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	5	13	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	8	56	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6	11	
Csak Nyiregyházig — — —	d. u.	4	19	
		12	35	
	m. á. vasutól	reggel	5	44
	vásártérről —	reggel	5	09
	m. á. vasutól	reggel	8	16
	vásártérről —	reggel	8	07
H.-Böszörmény	m. á. vasutól	d. e.	11	16
	vásártérről —	d. e.	11	25
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	4	38
felé	vásártérről —	d. u.	4	11
	m. á. vasutól	d. u.	12	12
	vásártérről —	d. u.	12	46
	m. á. vasutól	este	6	35
	vásártérről —	este	4	36
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	56	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	06	
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	23	
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	4	31	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4		
		4	31	
Budapestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.			
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	1	50	
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	6	40	
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	5	45	
		9	35	
Bpestől Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel			
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	7	25	
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	9	—	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	2	—	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat)	d. u.			
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2	2	
Budapest—N.-várad felől —	éjjel	6	41	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	2	24	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	2	15	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	5	15	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	40	
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	4	46	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	11	37	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	3	55	
Szatmár felől — — —	este	10	31	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	6	40	
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	30	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	8	31	
Csak Nyiregyháztól — — —	d. u.	11	50	
Kassa—Miskolc felől — — —	reggel	7	48	
		3	33	
	vásártérről —	reggel	7	33
	mávasúthoz	d. e.	7	40
	vásártérről —	este	7	32
	mávasúthoz	este	11	06
B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	este	11	12
	mávasúthoz	este	6	12
H.-Böszörmény	vásártérről —	este	6	51
felől	mávasúthoz	este	6	57
	vásártérről —	d. u.	9	46
	mávasúthoz	d. u.	8	46
	vásártérről —	d. u.	8	52
	mávasúthoz	d. u.	1	28
		d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	3	35	
F.-Abony felől mávasúthoz —	d. u.	5	45	
O.-Köcs—Polgár felől vás. térről	reggel	5	44	
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	7	13	

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban:
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg szállító, a Rakóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (cialsítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3,—, 4,—, 5,—, 6,—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, új ezüst billentyűvel és iskolával, 30—frttól feljebb **Harmonikumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hangu hangversen yharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszeren, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzők minden hangszerről kívánatra ingyen és bérletve küldetük.

